

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/203/2018
Identifikačné číslo spisu:	4416219382
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:4416219382.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V. R., bývajúceho v H., Y., zastúpeného JUDr. KLUČKOVÁ, advokátka s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pluhová 29, proti žalovanej Obci Kamenín, so sídlom v Kameníne, Kamenín 641, IČO: 00 308 960, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 6 C 325/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. júla 2018 sp. zn. 25 Co 379/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. mája 2017 č. k. 6 C 325/2016-81 určil, že žalobca V. R., rod. R., nar. XX. S. XXXX, r. č. XXXXXX/XXX bytom H., Y., je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, ktorá je zapísaná v katastri nehnuteľnosti Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX katastrálne územie Y., ako parcela registra „E“ č. 6480/10 orná pôda o výmere 435 m² (ďalej aj „predmetná nehnuteľnosť“). Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 11. júla 2018 sp. zn. 25 Co 379/2017 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že pokiaľ žalobca nepreukázal, že predmetná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiťoch, ktorí boli v čase smrti vlastníkmi tejto nehnuteľnosti, nemohol sa žalobou domáhať určenia vlastníckeho práva. Titulom dedenia sa dedič nemôže domáhať určenia vlastníckeho práva, ale len určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiťoch. Nakoľko z obsahu spisu nie je zrejmé kto je dedičom po právnych predchodcoch žalobcu, súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žalobca je výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie a navrhol ho spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie, v celom rozsahu zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 420 f/ CSP. Námietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, keď sa odvolací súd stotožnil so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie a bez doplnenia alebo zopakovania dokazovania zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu žalobcu zamietol. Námietka smerovala aj k nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, nesprávnemu zhodnoteniu skutkového stavu a nevykonaniu ďalšieho dokazovania.

4. Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Žalobca vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP, lebo nesprávnym procesným postupom súdu mu bolo znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

10. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na

konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

12. Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo takouto vadou postihnuté.

13. V súvislosti s námietkou žalobcu o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

14. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

15. V prejednávanej veci odvolací súd v odôvodnení svojho (dovoláním napadnutého) rozsudku rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol. Dovolaním napadnutý rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne závery. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv.

16. Pokiaľ dovolateľ vyvodzoval procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f/ CSP zo skutočnosti, že odvolací súd nevykonával ďalšie dokazovanie a nesprávne zhodnotil skutkový stav, dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel najvyšší súd k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

17. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

18. Dovolací súd úspešnej žalovanej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi, pretože

jej v tomto konaní trovy nevznikli.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.